

حکومت جهانی ایرانیان

ارگوروش با اریو برن

پژوهش و نگارش

عبدالفیق حقیقت (یفی)

مؤسسه پژوهشی و انتشاراتی کومش

ناشر کتابهای:

فرهنگ و تاریخ و عرفان و هنر ایران

تقدیم می‌کند

(۷۱)

حکومت جهانی ایرانیان

از کوروش تا آریو برزن

پژوهش و نگارش:

عبدالرفیع حقیقت (رفیع).

چاپ اول - سال ۱۳۸۴ خورشیدی

۲۰۰۰ نسخه - قیمت ۴۰۰۰ تومان

حروفچینی: پورسینا ۴۰۶۷۵۳۰ - چاپخانه احمدی - صحافی پیکان

شابک: ۹۶۴-۷۰۰۰-۰۹-X

ISBN : 964-7000-09-X

خط روی جلد از فتحعلی واشقانی

تهران - ونک - خیابان آفتاب - شماره ۲۱ - تلفن: ۸۰۴۸۰۰۴

www.komesh.com

Info@komesh.com

حقیقت، عبدالرفیع، ۱۳۱۳.

حکومت جهانی ایرانیان از کوروش بزرگ تا آریو برزن / پژوهش و نگارش

عبدالرفیع حقیقت (رفیع)، -- تهران: کومش، ۱۳۸۴.

۴۰۰ ص. مصور، نمونه

ISBN 964-7000-09-x: ۴۰۰۰۰ ریال

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. [۳۴۹] - ۳۵۰؛ همچنین به صورت زیر نویس.

نمایه.

۱. ایران -- تاریخ -- هخامنشیان -- ۵۵۸ - ۳۳۰ ق. ه. ۲. کوروش هخامنشی،

شاه ایران، ۵۵۸ - ۵۲۹ ق. م. ۳. داریوش اول، شاه ایران، ۵۲۲ - ۴۸۵ ق. م. الف. عنوان.

۹۵۵/۰۱۴

DSR ۲۱۹ / ح ۷

۳۶۶۴۶ - ۸۳ م

کتابخانه ملی ایران

بنام او

ز هر کشور به هر پیشینه پیشیم

چو ما بیگانه از فرهنگ خویشیم

از این بیگانگی دائم پریشیم

نمی‌دانند این مردم به تحقیق

ز هر کشور به هر پیشینه پیشیم

(رفیع)

هزاران سال پیش هنگامی که جهان در تاریکی جهل و خودکامگی‌های دَدَ منشانه فرمانروایان بی‌انصاف اداره می‌شد نیاکان ارجمند ما ایرانیان بنیاد جاودانه راستی، نیکی، آزادی و آزادگی را در پهنه زمان بیکران چنان استوار ساختند، که بازتاب درخشش آن، چون خورشید تابناک دنیای آزادگی را همواره روشن می‌نماید.

ایرانیان باستان پرچمداران آزادی و والایی فرهنگ و پیام‌آوران رهایی و رستگاری بشریت بوده‌اند. نخستین آرزو و بهترین خواست آنان گسترش نیکی و ارجمندی راستی و آبادانی جهان، و تازه نمودن زندگانی مردمان با برپا ساختن (شهر خدا) و کاربرد سه دستور بسیار ساده: اندیشه نیک، گفتار نیک، و کردار نیک بود که پیامبر باستانی ایران زرتشت در روزگاران بسیار کهن - روزگاری بیرون از مرز تاریخ به آریائیان آموخت. وی بزرگترین پیامبر

نژاد آریایی است که پرستش خداوندگار یگانه و دانا و توانایی را به نام اهورامزدا خداوند جان و خرد به مردمان آموخت، و از فروغ اندیشه و بینش خویش ایرانیان باستان را بر ویرانی‌ها و تیرگی‌ها چیره گردانید. پیام این پیامبر بزرگ در سرودهای مقدس «گائها» به جهان امروز رسیده است. این سرودها در پروردگی زبان و ادب، و پرورش اندیشه و خرد، سراسر بی‌مانند است. درخشندگی اندیشه، در آن به اندازه‌ای است که انسان را بی‌اختیار به ستایش وادار می‌کند. بر بنیان آموزش‌های زرتشت بهترین خواست خداوند از آفرینش انسان گسترش نیکی است، تا هر کس نخست در راه افزایش‌دهی، پدید آرندگی و آبادانی از برای آراستن جهان، و نو کردن زندگانی مردمان گام بردارد و بنیان خوشبختی و رسائی و جاودانگی مردمان را برپا نماید و ریشه‌های پلیدی و تباهی و ویرانگری را نابود کند و «شهر خدا» یا خشترا «به کار انداختن همه‌ی نیروهای آدمی است، برای آزادی و رهایی و بهروزی و بهبودی خود و دیگران».

خشترا یعنی آبادانی جهان، آزادی و شادمانی جهانیان، بدانسان که بدمنشی و نابسامانی و پریشانی و آوارگی پیدا نباشد و روی زمین یک شهریاری آسمانی، که فروغی از شکوه خداوند مهربان و دادگر باشد، گسترده و پایدار بماند. پس خشترا آن توانایی و نیرویی است که ما را به خدمت مردم می‌گمارد، تا جهان آبادان و شادمان شود. و جهان آبادان و شادمان همان «شهر خدا» است که همه در آشتی و دوستی و سازش و نوازش، زندگی خوش و آسوده‌ای می‌گذرانند. با پرورش در چنین اندیشه‌ها و آموزش‌ها بود که کوروش بزرگ (هخامنشی) به اسیران نوید آزادی و آزادگی داد و آوارگان را سامان و زندگی بخشید و به گفته‌ی روان شاد حسین مسرور «سخنپار» شاعر نامدار معاصر:

درخشید خورشید گیتی فروز شب تیسره آریان گشت روز

برافکند زرتشت از رخ نقاب	به بتخانهٔ بابل افکند تاب
به یکدست آتش به یکدست زند	در آن راز خلقت در این رمز و پند
به ایرانیان گفت «هرمزد» پاک	مرا داده این فرّهٔ تابناک
بگیرید «گانا» و «یسنا» به دست	مباشید جز پاک یزدان پرست
پرستش کنید این بهی کیش را	بسرانید اهریمن خویش را
نیایش به هرمزد روشن نکوست	که خورشید روشنگر بام اوست
اگر پند و اندرز من بشنوید	به آشور و عیلام چیره شوید
شنیدند ایرانیان پند او	نوشتند بر لوح زر، زند او
از آن فرّهٔ آسمانی نژاد	شد آبستن ایران و کوروش بزاد
از آن پوست پوشان صحرائشین	تمدن پراکنده شد بر زمین
عَلَم بر در شهر بابل زدند	سرا پرده، آن سوی موصل زدند
یکی باج از شهر یونان گرفت	یکی افسر از فرق خاقان گرفت
یکی تاج فرعون بر سر نهاد	یکی پای بر دوش قیصر نهاد
چنان شد که پنجاب تا مرز روم	از ایشان شد آراسته مرز و بوم

بدینسان نیاگان ما سازنده فصل‌های درخشان تاریخ تمدن و فرهنگ جهان شدند، و برای نخستین بار یک حکومت گستردهٔ جهانی پدید آوردند که از لحاظ رعایت حال عمومی بی‌مانند است. همانطور که در این کتاب می‌خوانید دو هزار و پانصد سال پیش به دست نام‌آورترین مرد تاریخ جهان، یعنی کوروش آزادی‌بخش که پیامبران بنی اسرائیل او را «پیامبر و مسیح خدا» شمرده‌اند، و مورّخان وی را شخصیت بی‌همتای تاریخ و قهرمان جهان در همهٔ دوران‌ها نامیده‌اند، بنیاد کاخ گرانمایهٔ سامان شکوهمند حکومت جهانی هخامنشیان نهاده شد.

تشکیل این امپراطوری بزرگ که برای نخستین بار در عالم بشریت نوید دهندهٔ آزادی و دادگری، و بهترین نگهبان آزادی و آزادگی انسان‌ها بوده است در طول دو هزار و پانصد سال همواره توجه و گاه حیرت پژوهندگان

تاریخ جهان را برانگیخته است. به طوری که دنیای متمدن زمان ما آن را از پیشرفته‌ترین اصول فکری و اجتماعی انسان می‌شناسند. آن اصول که «آزادمنشی»، «دادگری همگانی» آزادی رفتارها و آیین‌های مردمان گوناگون و نگهداشت شخصیت ملی آنهاست.

نگارنده در طول بیش از چهل سال پژوهش پیرامون تاریخ ایران و چاپ و انتشار کتاب‌های تاریخ نهضت‌های فکری ایرانیان، تاریخ نهضت‌های ملی ایران، قهرمانان ملی ایران، تاریخ هنرهای ملی و هنرمندان ایرانی، به ویژه نقش ایرانیان در تاریخ تمدن جهان، و خدمات ایرانیان به اسلام و غیره که تاکنون در ۸۰ مجلد، بالغ بر پنجاه هزار صفحه در قطع وزیری چاپ و منتشر شده است، متوجه شدم که از لحاظ آگاهی بیشتر مردم جهان به ویژه جوانان ایرانی تألیف کتابی مستقل مربوط به برآزنده‌ترین دوران تاریخ مدّون ایران یعنی «حکومت جهانی هخامنشیان» بسیار آموزنده خواهد بود.

اکنون بسیار خوشوقتیم که این پژوهش را که زیرعنوان «حکومت جهانی ایرانیان همراه با مهربانی، از کوروش بزرگ تا آریو برزن» تهیه شده است به عنوان سند افتخار ملی به ملت صبور و پرتحمل و با فرهنگ ایران تقدیم می‌دارم.

تهران - ونک - اسفند سال ۱۳۸۳ خورشیدی

عبدالرفیع حقیقت (رفیع)

مهربانی یکسان برای همه‌ی مردم جهان

مهربانی کوروش که از فروزه «خشثرا» Khshathra «شهر خدا» و «فرّ و شکوه ایزدی» و آرمیتی Armaiti «دوستاری» و «دلدادگی و مهر و پیوند» به همه‌ی مردمان و آفریدگان دیگر سرچشمه گرفته بود برای همگان یکسان به کار رفته است. شاید سپاسگزاری ملت‌های دیگر به یادگار نمانده یا به دست ما نرسیده و تنها از سپاس بابلی‌ها و یهودیان نوشته‌هایی بازمانده است. به هر روی سپاس مردم «یهودا» به خوبی در آیات تورات بازگو شده و فرمان آزادی‌بخش کوروش نیز در آن جاودانه مانده است که گویای بزرگی روان و بلندی اندیشه‌ی والا و بی‌کرانه‌ی ایرانیان در دوران باستان می‌باشد.

سرود درود به ایرانیان

که از مهر آنان سرایم سرود	به ایرانیان باد از من درود
چه آذر که هر شعله‌اش گوهر است	چه مهری که آبشخورش آذر است
به دوران تاریخ در هر گذار	از آنان بی‌دیده‌ام شاهکار
تدابیرشان بوده دشمن گذار	به گاه فرود و به گاه فراز
بپرورده با چهره تابناک	جوانان بُرنا و پیران پاک
به علم و هنر رهگشای ملل	به فضل و ادب مردم بی‌خلل
به تصدیق دانشوران بی‌گمان	عیان گشته این نکته در هر زمان
به دنیای علم و عمل لایق است	که ایرانی از جان و دل عاشق است
ز بیگانگان دیده در هر مدار	ولی با همه سختی و رنج کار
به تاریخ عالم شده ماندگار	به آثار ارزنده بی‌شمار
که آئین نیکی به گیتی نهاد	ز زرتشت آن مـرد والای راد
که ضحاک را کرد خوار و نزار	فریدون و هم کاوه نامدار
که ایران به او می‌کند افتخار	ز کوروش مهین شاه والاتبّار
به شادی مردم به جوش و خروش	ز فرمان گسترده داریوش
که دشمن شکن گشت آن قال و قیل	به جنگ خشایار در ترموپیل

فهرست مطالب کتاب حکومت جهانی ایرانیان

عنوان	صفحه
تمدن جهانی هخامنشیان.....	۲
پیش‌گفتار مؤلف.....	۵
طلوع حکومت پارسی.....	۱۷
دودمان هخامنشی.....	۱۹
کوروش بزرگ بنیانگذار دولت مقتدر هخامنشی.....	۲۳
ماجرای تولد کوروش و دوره نوجوانی وی.....	۲۴
تسخیر کشور ماد توسط کوروش بزرگ.....	۳۳
مقابله کوروش با کرزوس پادشاه لیدیه.....	۳۵
تسخیر سارد توسط کوروش بزرگ.....	۳۸
سرنوشت کرزوس.....	۳۸
توجه کوروش بزرگ به یونان.....	۴۰
موقعیت سیاسی و جغرافیایی یونان.....	۴۰
مراجعت کوروش به ایران.....	۴۴
تسخیر کلی آسیای صغیر توسط کوروش بزرگ.....	۴۶
تسخیر بابل توسط کوروش بزرگ.....	۴۹
پیشینه تاریخی بابل.....	۴۹
آزادی یهودیان به وسیله کوروش و فرمان برگشت	
آن‌ها به اورشلیم.....	۵۶
متن فرمان کوروش کبیر (نخستین اعلامیه حقوق	
بشر).....	۶۰
رفتار کوروش با اسیران جنگی به ویژه زنان.....	۶۸
رفتار کوروش با دختر پادشاه ارمنستان و زنان و	
خانواده او.....	۶۸
رفتار کوروش با دختری که به وسیله پدرش گبرياس	
به او هدیه شد.....	۷۸
حماسه پانته! زیباترین زن آسیا و رفتار جوانمردانه	

کوروش با او.....	۸۴	وضع خانوادگی کوروش.....	۱۶۲
شخصیت کوروش از دیدگاه مورخان و محققان.....	۱۰۳	تصویر سال‌های آخر زندگی کوروش بزرگ.....	۱۶۴
نظر تاریخ‌نویسان و نویسندگان خارجی درباره		درگذشت کوروش بزرگ.....	۱۶۴
کوروش.....	۱۰۸	آرامگاه کوروش بزرگ.....	۱۷۱
نظریه گزنفون.....	۱۰۸	پیدایش قبر کوروش و ملکه بر فراز سقف	
کوروش در تورات.....	۱۱۰	آرامگاه.....	۱۷۴
کوروش از دیدگاه گیرشمن.....	۱۱۲	کبوجیه هخامنشی.....	۱۸۱
کوروش از دیدگاه کنت دوگوبینو.....	۱۱۳	واقعه کشته شدن بردیا.....	۱۸۳
کوروش از دیدگاه دیودوروس سیسولوس.....	۱۱۴	حمله کبوجیه به مصر.....	۱۸۵
کوروش از دیدگاه هرودوت.....	۱۱۴	انتحار کبوجیه.....	۱۹۰
کوروش از دیدگاه افلاطون.....	۱۱۵	حکومت گئومات (بردیای دروغی).....	۱۹۲
کوروش از دیدگاه فلوپگل.....	۱۱۶	نخستین پیشنهاد حکومت مردمی در ایران ..	۲۰۰
کوروش از دیدگاه سرپرسی سایکس.....	۱۱۸	جلوس داریوش بر تخت سلطنت دولت	
کوروش از دیدگاه جورج راولینسون.....	۱۱۹	هخامنشی.....	۲۰۴
کوروش از دیدگاه ادوارد می‌یر.....	۱۲۰	طغیان هشتگانه.....	۲۰۵
کوروش از دیدگاه ویلیام دورانت.....	۱۲۰	انتظامات کشوری داریوش.....	۲۰۷
عظمت جهانی کوروش هخامنشی یا ذوالقرنین.....	۱۲۳	تقسیم کشور به چندین استان یا والی‌نشین ..	۲۰۸
استوانه کوروش بزرگ.....	۱۳۴	ایالت‌های تابع دولت هخامنشیان در زمان	
کوروش بزرگ «ذوالقرنین در قرآن».....	۱۵۲	داریوش.....	۲۰۹
سفر دانیال.....	۱۵۵	ایجاد شاهراه‌های متعدد برای نخستین بار توسط	

داریوش هخامنشی..... ۲۱۱	کتیبه‌های بیستون که به سه زبان است..... ۲۷۳
راه‌ها و چاپارخانه‌های دوره هخامنشی..... ۲۱۲	خرابه‌های پاسارگاد..... ۲۷۵
ایجاد کانال سوئز در مصر به وسیله مهندسان ایرانی..... ۲۱۳	پرسپلیس..... ۲۷۷
داریوش نخستین پایه‌گذار پست در جهان..... ۲۱۷	مقابر سنگی..... ۲۸۰
زبان‌ها و خطوط..... ۲۱۹	کاشی‌کاری مینایی..... ۲۸۱
عظمت جهانی نقوش تخت‌جمشید..... ۲۲۱	کارهای زرگری هخامنشی..... ۲۸۲
تخت‌جمشید (شعر از محمود منشی کاشانی)..... ۲۲۳	خشایارشا..... ۲۸۵
توسعه متصرفات کشور شاهنشاهی ایران به وسیله داریوش..... ۲۲۵	لشکرکشی خشایارشا به یونان یا شاه جنگ ایرانیان..... ۲۸۸
پژوهشی پیرامون دین در دوره هخامنشیان .. ۲۳۶	تصویری از سربازان گسارد جساوید در جنگ ترموپیل..... ۲۹۳
ظهور درخشان آیین مهر در واپسین دوره هخامنشیان..... ۲۴۲	جنگ ترموپیل جنگی که خاطره‌اش هرگز از خاطره‌ها محو نخواهد شد..... ۲۹۷
هنر در دوره هخامنشیان..... ۲۴۵	اردشیر اول (دراز دست) هخامنشی..... ۳۰۰
اوضاع اقتصادی و اجتماعی دوره هخامنشیان..... ۲۵۷	خشایارشا دوم هخامنشی..... ۳۰۳
لوحه‌های افتخار (شعر از حسین مسرور)..... ۲۶۷	داریوش سوم هخامنشی..... ۳۰۳
لشکرکشی داریوش هخامنشی به اروپا..... ۲۷۰	اردشیر دوم هخامنشی..... ۳۰۵
لشکرکشی داریوش هخامنشی به هندوستان..... ۲۷۱	اردشیر سوم هخامنشی..... ۳۰۸
تجسم کارهای بزرگ داریوش هخامنشی..... ۲۷۱	داریوش سوم (دارا) هخامنشی..... ۳۱۰
زبان ایرانیان در زمان هخامنشیان..... ۲۷۲	آریو برزن قهرمان ملی ایران در مقابله با اسکندر

مقدونی.....	۳۱۳	نطق اسکندر در شهر صد دروازه	۳۳۷
جنگ گوگمل	۳۱۶	رفتن اسکندر به طرف گرگان.....	۳۴۰
حرکت اسکندر به طرف پارس.....	۳۲۱	جانشینان نالایق کوروش و داریوش	
دلاوری‌های آریوبرزن در دریند پارس	۳۲۲	هخامنشی	۳۴۴
اسکندر در تعقیب داریوش سوم (دارا)	۳۲۹	کهن نغمه جاوید (شعر از رفیع)	۳۴۷
گرفتار شدن داریوش سوم (دارا)	۳۳۱	فهرست مآخذ کتاب	۳۴۹
تاریخ واقعه مرگ داریوش سوم (دارا)	۳۳۳	فهرست راهنما	۳۵۱
اسکندر در پارت	۳۳۵	فهرست کتاب‌های منتشر شده مؤلف این کتاب	۳۵۹
اسکندر در کومش	۳۳۶		